

عنوان مقاله:

مرور زمان طرح دعاوی تجاری مطابق با قانون تجارت ایران

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس ملی پژوهش های نوین در تعلیم و تربیت، روانشناسی، فقه و حقوق و علوم اجتماعی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

کامل حمید - دانشجوی دکترای حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین المللی قشم

خلاصه مقاله:

قانونگذار ایرانی، در قانون تجارت ایران، مفهوم و قاعده ای کلی در خصوص مرور زمان تجاری ارائه نداده است (برخلاف قانون آیین دادرسی مدنی سابق و قانون آیین دادرسی کیفری و قانون مجازات اسلامی فعلی)، بلکه در پاره ای موارد به گونه ای خاص، مرور زمان هایی را معین کرده است. «مرور زمان تجاری» که در مواد متعددی از قانون تجارت به آن اشاره شده است، عبارت است از مهلتی که پس از گذشت آن، دعوای دارنده سند یا حق تجاری در دادگاه مسموع نیست و یا استماع و رسیدگی آن مطابق قانونمدنی خواهد بود و نه قانون تجارت و امتیازات پیش بینی شده برای تجار و معامله کنندگان تجاری. البته اعمال و اجرای مرور زماندر حقوق تجارت، با مقررات مندرج در دیگر قوانین (مانند قانون آیین دادرسی کیفری و مدنی) متفاوت بوده و تشریفات آن مطابق مقتضای حقوق تجارت و اصول حقوقی ناظر بر آن است (ماده ۳۱۸ قانون تجارت). همچنین، در بعضی موارد، مرور زمان در قالب مهلت و تحدید زمان در جهت مطالبه حق، مورد عنایت قانونگذار ایرانی قرار گرفته است؛ بدین مضمون، در نگاه اول به نظر میرسد مهلت مزبور یک موعد مطالبه حق یا اقامه دعوای تجاری است (مانند عموماً آیین دادرسی مدنی)، لیکن به اعتقاد ما، اینموارد نیز داخل در مشخصه «مرور زمان» خواهند بود (مواد ۲۱۹، ۲۵۷، ۲۷۳، ۲۷۶، ۲۷۷ و ۳۱۹ قانون تجارت). هرچند در اینخصوص، عده ای قائل به آن شده اند که این مقرر (در مواد مرقوم) یک قاعده آمره نیست و می توان برخلاف آن (در جهت کاهشیا افزایش ارادی مهلت مزبور) تراضی نمود، لیکن، در اصل مقرر که اقامه دعوای تجاری مطالبه حق (وجه سند) را مقید به مهلتقانونی شده است، تغییر نداده و وصف جوهری آن همچنان پابرجاست. در این مقاله، ضمن بررسی مفهومی و پیشینه مرور زمان و گونه شناسی آن، به شمای کلی آن در حقوق تجارت ایران (در تطابق با بعضی از مواد قانون تجارت) خواهیم پرداخت.

کلمات کلیدی:

حقوق تجارت، دعوای تجاری، اقامه دعوا، اسناد تجاری، مرور زمان، مطالبه حق، مهلت قانونی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1308444>

